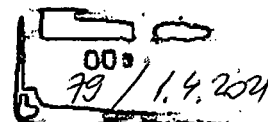

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

L 99/2024

Adresa nr. 4010 din data de 30.03.2024

Domnului Ciprian BUCUR
Secretar general al Senatului României

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. 872 din 23 februarie 2021, prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii, spre avizare, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal, vă comunicăm că această propunere legislativă a fost analizată în ședința din data de 23.03.2021 a Comisiei nr. 1 - comună „Legislație și cooperare interinstituțională”.

La punctul 1 din propunerea legislativă analizată se prevede modificarea conținutului constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 193 alin. (1) din Cod penal (lovire sau alte violențe), în sensul incriminării și a oricăror acte de violență cauzatoare de suferințe psihice.

Din această perspectivă, este greu de imaginat o situație în care exercitarea unor acte de violență să cauzeze doar suferințe psihice.

În acest context, Comisia a reținut că legislația penală incriminează în mod distinct faptele care aduc atingere libertății psihice a persoanei, o astfel de incriminare regăsindu-se în art. 206 din Codul penal, care reglementează infracțiunea de amenințare.

Mai mult, în cuprinsul expunerii de motive nu se argumentează necesitatea incriminării unor acte de violență cauzatoare de suferințe psihice, care să completeze reglementarea deja existentă în art. 206 din Codul penal.

În aceste condiții, Comisia a apreciat că nu este justificată propunerea de modificare a art. 193 alin. (1) din Codul penal.

La punctele 2, 3, 5, 6, 8 - 10, 12 - 14 din propunerea legislativă analizată se prevede majorarea limitelor de pedeapsă ale următoarele infracțiuni săvârșite față de minori: lovire sau alte violențe (art. 193 din Codul penal), vătămarea corporală (art. 194 din Codul penal), lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte (art. 195 din Codul Penal), vătămarea corporală din culpă (art. 196 din Codul penal) și violența în familie (art. 199 din Codul penal).

Fără a nega necesitatea unei protecții sporite a unor persoane vulnerabile cum sunt minorii, inclusiv prin mijloace de drept penal, Comisia a apreciat că majoritatea limitelor de

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

pedeapsă propuse sunt excesive și lipsite de orice proporționalitate, prin raportare la cele prevăzute de Codul penal pentru infracțiuni mai grave care pot fi săvârșite și față de minori.

Astfel, în ceea ce privește infracțiunea de vătămare corporală, propunerea legislativă intenționează majorarea limitelor de pedeapsă în ipoteza în care această infracțiune este săvârșită față de o persoană vătămată minoră cu o vârstă de până la 15 ani.

În acest sens, se propune completarea art. 194 din Codul penal cu două noi alineate, alineatul (2¹) și (2²).

Limitele de pedeapsă propuse sunt comparabile cu cele prevăzute în prezent pentru infracțiunea de omor, în ipoteza prevăzută la alin. (2¹), respectiv cu cele prevăzute pentru infracțiunea de omor calificat, în ipoteza prevăzută la alin. (2²).

În aceste condiții, s-ar putea ajunge la situația în care o infracțiune de vătămare corporală săvârșită în condițiile alin. (2²) să fie pedepsită mai aspru decât o infracțiune de omor comisă asupra unui minor.

În plus, Comisia a constatat că alineatele (2¹) și (2²) teza I din propunerea legislativă incriminează aceeași faptă, însă, într-o abordare contradictorie, prevăd limite de pedeapsă diferite.

Prin urmare, este necesară reconsiderarea acestor două propuneri.

În ceea ce privește infracțiunea prevăzută de art. 195 din Codul penal (lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte), propunerea legislativă intenționează majorarea limitelor de pedeapsă în cazul în care această infracțiune este săvârșită față de un minor cu vârsta cuprinsă între 10 și 15 ani, urmând ca această faptă să fie pedepsită cu închisoarea de la 15 ani la 25 de ani.

De asemenea, în ipoteza în care infracțiunea amintită anterior este săvârșită față de un minor cu vârsta de până la 10 ani, se intenționează ca această faptă să fie pedepsită cu pedeapsa detențiunii pe viață sau închisoarea de la 15 ani la 25 de ani.

Comisia a constatat că limitele de pedeapsă propuse pentru această infracțiune sunt mai mari decât la infracțiunea de omor și comparabile cu cele prevăzute în prezent pentru infracțiunea de omor calificat.

În acest context, față de limitele de pedeapsă propuse, s-ar putea ajunge la situația în care o infracțiune preterintenționată contra integrității corporale sau sănătății unui minor să fie sancționată cu aceeași pedeapsă sau chiar cu o pedeapsă mai mare decât o infracțiune intenționată contra vieții, al cărei subiectiv pasiv poate fi chiar un minor.

Cu privire la infracțiunea prevăzută de art. 196 din Codul penal (vătămarea corporală din culpă), propunerea legislativă intenționează majorarea limitelor de pedeapsă prevăzute în

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

prezent pentru această faptă cu o pătrime, în cazul în care subiectul pasiv este un minor cu vârsta de până la 15 ani.

În acest context, Comisia a apreciat că în cazul infracțiunilor din culpă, cu precădere în cazul celor săvârșite sub forma culpei fără prevedere, nu ar trebui să fie prevăzute limite de pedeapsă diferite prin raportare la vârsta persoanei vătămate, întrucât în cazul acestor infracțiuni autorul nu urmărește și nici nu acceptă producerea rezultatului faptei.

La punctul 4 din propunerea legislativă se prevede completarea art. 193, iar la punctul 7 se propune completarea art. 194 din Codul penal.

Astfel, se intenționează ca în cazul acestor infracțiuni, să se prevadă în mod expres că nu este posibilă împăcarea părților.

Potrivit art. 159 alin. (1) din Codul penal „împăcarea poate interveni în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a făcut din oficiu, dacă legea o prevede în mod expres.”

Pentru infracțiunile prevăzute la art. 193 și art. 194 din Codul penal nu este prevăzută expres posibilitatea împăcării părților și nici propunerea legislativă nu prevede introducerea unei dispoziții în acest sens.

În acest context, reglementarea propusă apare ca inutilă, în condițiile în care oricum nu ar fi posibilă împăcarea nici în lipsa acestei dispoziții.

Prin urmare, Comisia a apreciat că ar trebui eliminate aceste propuneri.

În ceea ce privește infracțiunea prevăzută de art. 199 din Codul Penal (violența în familie), propunerea legislativă intenționează majorarea limitelor de pedeapsă pentru aceste fapte cu o treime.

De asemenea, se intenționează și reglementarea unui regim sancționator mai aspru în ipoteza în care infracțiunea de violență în familie este săvârșită în varianta prevăzută la art. 188 din Codul Penal (omor) asupra unui minor cu vârsta de până la 15 ani, urmând ca această faptă să fie pedepsită cu detențiunea pe viață sau închisoarea de la 15 la 25 de ani.

Comisia a reținut că din modul de formulare a propunerii legislative nu rezultă cu claritate dacă între autorul faptei și persoana vătămată minoră trebuie să existe la momentul săvârșirii faptei o legătură în sensul celei prevăzute la art. 177 din Codul penal privitoare la membru de familie.

Totodată, propunerea legislativă intenționează ca infracțiunea de violență în familie săvârșită în varianta prevăzută la 189 din Codul penal (omor calificat) asupra unui minor cu vârsta de până la 15 ani să fie sancționată cu pedeapsa unică a detențiunii pe viață.

Deși reglementarea răspunderii penale și a limitelor de pedeapsă reprezintă o chestiune ce ține de politica penală a statului, fără a nega gravitatea acestei fapte, Comisia a reținut că în

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

cuprinsul Codului penal se regăsește o singură infracțiune având ca pedeapsă unică detențiunea pe viață, și anume genocidul în timp de război - art. 438 alin. (2).

Această din urmă infracțiune este una de o gravitate extremă, fiind incriminată săvârșirea, în timp de război, în scopul de a distruge, în întregime sau în parte, un grup național, etnic, rasial sau religios, a uneia dintre următoarele fapte:

- a) uciderea de membri ai grupului;
- b) vătămarea integrității fizice sau mintale a unor membri ai grupului;
- c) supunerea grupului la condiții de existență de natură să ducă la distrugerea fizică, totală sau parțială, a acestuia;
- d) impunerea de măsuri vizând împiedicarea nașterilor în cadrul grupului;
- e) transferul forțat de copii aparținând unui grup în alt grup.

Or, în acest context, propunerea pedepsei unice a detențiunii pe viață pentru infracțiunea de violență în familie săvârșită în varianta prevăzută la 189 din Codul penal (omor calificat) asupra unui minor cu vârsta de până la 15 ani este, în mod evident, excesivă.

De altfel, o abordare de genul celei propuse, care nu lasă nicio posibilitate de individualizare judiciară, nu este în nici un caz specifică legislațiilor penale moderne.

Prin urmare, Comisia a apreciat că este necesară reconsiderarea acestor două propuneri.

Cu deosebită considerație,

Judecător Mihai Bogdan MATRESCU
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011.